

מסורת הש"ס

א) ויזמנא פלגא, ב) סילא וכן אמר ר"י דוקא דם השכן וכשרו משרבי רבי בר ר"ח וג"י ז"ל אר"ח אר"י וכו' מחבר ר' יסיר וכו', א) אהלנא פ"ג נפיש צמ"ג מה שפירש ה"ש בנפולא דהס"ד, ב) נכריות ד: ע"י תוספות נסתרין. ד' ד"ה מנין ומוס' נמנחת קד'. ד"ה האילנא, א) וכו' ז"ק, ב) אפילו דם ז"ק, א) מנטרפין הס"ד ואח"כ ד"ה משני שמות חצי שיעור כי ז"ק, א) ז"ל נ"ל לבר מנין, ב) ז"ל אלה, א) נשיק למשה לעיל טו סוף (ע"ג), א) ומת הס"ד ז"ק, א) א"כ דמנטרפין ז"ק, א) נ"ה סולג, א) על כל הכרעיות צב"א אלה כאן כי, א) ז"ק, א) נ"ה סולג, א) בעורו לו טלמור, א) ז"ק, א) ע"י פ"י כי ז"ק, א) אמר ר"ח אר"י האלדמתי דם השכן ובשר מנטרפין וכו' שד"ק שיהא אותו הנשר מלמתי השכן שהם נגזלה כו', א) ז"ק, א) נפ"ש מ"ש שמות כו', א) ז"ק, א) ונשי' העט כפוס' נמנחת נל: ד"ה וי"ו לא דריש סו"ן, א) ז"ק, א) שד"ך ז"ר, א)

תורה אור השלם

- והדברלקם בין ההבדקה הסתרה לשמטה ובין העוף השמא לשהד ולא תשקצו את נפשתיכם בבהמה ובעוף ובכל אשר תרמש האדמה אשר בהדלתו לקם לטמא: וקרא כ כה אלה השמאים לקם בכל האדם קל הנגע בקהם במקום יקמא עד תהיבם: וקרא יא לא י
- והה' השמא בשדך השרץ על הארץ הוולד וחקעכר והדג למיניהו: וקרא יא כט

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה נשדך וכו' רביעית של שם מת והיה:

גליון הש"ס

הוס' ד"ה דבתיב ובי' בייחורא דר"י: נגדרש נכה מ"ש פ"ס נשני' אומר טמא העמל ר"א בן יוסי אומר זה וזה עינין נמנחת דף נה ע"כ תוספות ד"ה וי"ו:

מוסר רש"י

כל שטומאתו ושיעורו שרין. כגון שני תלמי' וימים שני' תמים או משני נבילות, או שני תלמי' נשדש' משני שרצים, שזמן טומאתם היה ושיעורן שש' טמא' בשעיר אחר (ויחא 189). טומאתו של שיעורו. כגון ערב ונבלה, שנישן טומאתם שדך אכל און שיעורן שיה' טמא' על נטמא' של צמות וזה כבעדשה (180). שיעורו ולא טומאתו. כגון מת ונבילה, שנישן צמות כמות טומאתם שגעת חצי טומאת ערב (180).

רבינו גרשום

דנבלה טומאה בכיות במובדלת קאמר להבמה טהורה קרי לה מובדלת ומובדלת וטוחרת באיילה בין כל שאר הבמות אבל שאינה מובדלת לאיילה דהיינו בהמה טמאה לא

מטמאה אלא עד דאיכא יותר מכויות כגון כביצה: א"ל כי אקשינאו רחמנא. דכתביהנו בהמה ושרץ בחד קרא דכתיב והבדלתם בין הבמה הטהורה וגו' לכל תשקצו ולא לפלוגי שיעוריהו לשווי הפלגה בין בהמה מובדלת לשאינה מובדל' דומיא דשרץ אלא לכל תשקצו לאפוש' בה לארי יתירי לאו דלא תאכל נבילה ולא דלא תשקצו למ"ה. ואותי דמפרשי א"ל כי מקיש להו רחמנא לכל תשקצו הכי קאמר ליה אין הכי נה דמקשינן בהמה לשרץ לשווי הפלגה בין מובדלת לשאינה מובדלת ולא למיפלג שיעוריהו אלא להכי אקשינאו דליהו בהו הפלגה לכל תשקצו דבמובדלת יב שה' משום לא תאכל נבלה (אלא) בשאינה מובדלת לא כתיב בה לא תאכל אלא לא תשקצו: א"ר יוחנן אמר רבי זעירא וכו'. הכי קאמר הא דתנן דבם השרץ והבשר (במנטרפין) בו כלומר הני מילי היכא דהוי ההוא דם מאותו שרץ עצמו אבל אי הוה דם משרץ אחד ושרץ משרץ אחד אין צמטורפין: בטומאה מלמד שמצטרפין מה' דהויא יתירא [דריש]: ואפי' שרץ ושרץ. כלומר כחצי שיעור משרץ זה וחצי שיעור משרץ זה מצטרפין (וחצי שיעור וחצי שיעור) בין משם אחד בין כב' שפות בין מחולל וחולד או מעכבר ועכבר ובין חצי שיעור מחולל וחצי שיעור מעכבר מצטרפות: אמר רב יוסף כאן בכולו כאן במקצתו. כלומר אי הוו

דאיכל מקצתו הו"א דמיייר בדם (כלות) [המת] שיצא מכולו ודליכא רביעית ואחאי כר"ע דאמר במס' אהלות (פ"ב מ"ב) דם המת שיצא כולו טמא אפילו בדלית בו רביעית ומש"ה הו"א כהא איהל על כולו טמא אפי' בלא רביעית מקצתו טהור הליכי מייחי דר' יוחנן דמיייר בריביעית ואפי' אמר רביעית כלבו ור"פ לעיל כאן בכולו כגון במקצתו פ"י מקצתו שגג נגע בכולו בפעם אחת ומש"ה טהור דהוי נוגע וחזור נוגע בכולו בפעם אחת [טמא] מש"ה מייחי ההוא דר' יוחנן דרביעית מאומעיתן לא דאי לאו דר"י הו"א ההיא דאיחל על מקצתו טהור דוקא בשלא איהל אלא על צד אחד אבל איהל על כולו אפילו בב' פעמים יהא טמא קמ"ל דרביעית דם שהיג בה שנוגע בכולו או בשתי פעמים או בב' כשהוא מגיס הוא הגיס הכל ואפי"ה טהור כיוון שאינו מאחיל בפעם אחת. ע"כ מוסיף מהר"ם: ע"ן לעצמו וחסם גדול הוא שדרש כל כך יפה: ע"ן עשה כן כד:

קדשי מזבח פרק רביעי מעילה

אמר ליה כי קא מקיש רחמנא דמהה טמאה וטהורה לשרצים לאו לפלוגי שיעורא בין נבילה מובדלת בין נבילה שאינה מובדלת אלא לכל תשקצו וקמ"ל דלחת נבלת בהמה טמאה ולחת נבלת בהמה טהורה ואחד שרצים מחייב האוכלן משום כל תשקצו נמי ולאפוש' לאו נגבלת בהמה טמאה לצד מלאו נבילה דליכא לאו דלא תשקצו ולאו דבהמה טמאה:

במתני'

דם השכן

ובשרו

מנטרפין.

לכעדשה

לטמא: כלל

אמר ר' יהושע

כל שטומאטו ושיעורו שוין.

כגון נבילה

ועורו.

כגון שדך ונבלה

דטומאטן

שזה דשמינה היוין

טומאת ערב ולא

שיעורו דנבלה שיעור

טומאתה כמות ים

ושרץ כבעדשה:

ולא טומאטו.

י"ן [כגון]

נבלה ומת

תרויהו מטמאין כמות

מת אחד

טומאטו ו' ונבלה לא הו"א

אלא טומאת ערב: לא

טומאטו ולא

שיעורו. כגון מת

ושרץ דשרץ שיעורו

כבעדשה וטומאטו עד

הערב ומת

אמר רב חנין י"ן וכו'.

כלומר הא

דקתי דם השכן והבשר

מנטרפין דוקא

בשרו של אותו שדך

ע"זמו שפירש ממנו

הדס דהוי דם ובשר

משרץ אחד ולא

שער שמשדך אחד

והבשר משרץ

הוא שרצים לא

אכלו מ' כי

אח"כ שרצים

מנטרפין א"ל י"ן

דאמר קרא

וזה לכם

הטמא אמרו לו

תלמידיו י"ן חכים

ל"ה בן יוחאי

אמר להם

תלמוד ערוך

בפיו של

רבי אלעזר

בר רבי יוסי

שפעם אחת

הגזירה

אחת משרץ

ושלא

השבת ושלא

במקצתו ש"מ

לאו מתיא בן חרש

את רבי שמעון

בן יוחאי י"ן בעיר

[רומי] י"ז מנין

השרצים מצטרפין זה עם זה.

כגון שמונה שרצים החולד והעכבר

וגו': כל שטומאטו ושיעורו שוין

מצטרפין. כגון שדך

ושרץ י"ן נבילה ונבילה טומאטו

ולא שיעורו כגון אכר מן המת וכיות מן

המת שטומאה שזה בזהל ולא

שיעורו י"ן דכיות מטמא בששר ואכר

נכל שהוא לא טומאטו ולא שיעורו שדך

י' ונבלה י"ן: אמר רב חנין י"ן ב'.

פירוש הא דקאמר במתני' דם השדך

ובשרו מנטרפין היינו דווקא בעוד

הדם בשדך אבל פירש הדם בששר

השדך אין מנטרפין מתי' ר' יוסי בר

ר' חנינא הטמאים מלמד שמנטרפין

ואפילו שדך ושרץ שדך ודם בין משם

אחד בין משני שמות פירוש שני שמות

שני שרצים כמו חולד ועכבר י"ן ו' לא

מנטרפ' דם השדך עם שדך שדך אחר וכו'

דם השדך ובשרו שמנטרפין אפילו ר' פירש

אמר רב ר' יוסף קאן בכולו כאן

במקצתו ומנא תימרא

מדתניא י"ן הנשדך על הרצפה והיה

מקומה קטפרם איהל על מקצתו

טהור איהל על כולו

טהורה אלא לאו שאל מניה כאן בכולו

במקצתו ש"מ לאו רבי מתיא בן חרש

את רבי שמעון בן יוחאי י"ן בעיר

[רומי] י"ז מנין

לדם שרצים שהוא טמא א"ל י"ן

דאמר קרא וזה לכם

הטמא אמרו לו תלמידיו י"ן חכים

ל"ה בן יוחאי אמר להם

תלמוד ערוך בפיו של רבי אלעזר

בר רבי יוסי שפעם אחת

הגזירה אחת משרץ ושלא

השבת ושלא במקצתו ש"מ

לאו מתיא בן חרש את רבי שמעון

בן יוחאי י"ן בעיר [רומי] י"ז מנין

לדם שרצים שהוא טמא א"ל י"ן

דאמר קרא וזה לכם הטמא אמרו

לו תלמידיו י"ן חכים ל"ה בן יוחאי

אמר להם מי שיש לו אויב ירבה או

יתמעט אמרו לו יתמעט י"ן אם כן

לא יבעלו נדות אמרו טבית

אמר ובטלוא אמרו טבית

אמר ר' יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי רבי יוסי

יז.

עין משפט ונר מצוה

א ונמי פ"ב מהל' מלכות אסורות הל' טו:

ב ב מיי פ"ד מהל' טומאת אכלת ה' יא:

בא ג ד מיי פ"ב מהל' מלכות אסורות הל'ט

ז ופ"ד מהלכות שאל אבות הטומאה הל'ט:

בב ה מיי פ"ד מהל' טומאת מת הל' יג:

שיטה מקובצת

אן תיבות אבל דשרשורין לא נמחק:

בצטרפין. ע' תוס' נמחת מצטרפין. ע' תוס' נמחת

דף ק"ק ע"ג: א טומאתו ולא שיעורו: ח ובעוד בו

מוחב' ר' יוסי תיבות זעירא וכן נמחת ותיבת מבר ל"ש:

א על תיבות מאי מקצתו אימילא מקצת דם נרשס קו

למשה להורות כי לפ"ד דארי למחקר: ט ויחאי ברומי

תיבת בעיר ל"ש: ט א"ל דכתיב וזה תיבות דאמר

קרא נמחק: ט חכס לו את י' ה' נמחק בן יוחאי. גליון

בן חכס יש לו ליוחאי שידע להביא לו ראה מן התורה

י"י"ט נתחכם לו בן יוחאי: קרא נמחק: ט חכס לו את י' ה' נמחק בן יוחאי. גליון

ליכבטל נמחק: אן יתמעט א"ל י"ז:

א"ל י"ז: ט בכותי ושרץ שיעורו כבעדשה הס"ד

ומה"י שיעור ולא טומאתו כגון נבילה ומת דתרויהו

בין נבילה ומת דתרויהו וטמאין בכיות: אן וטמאתו

דאילו טומאת מת: יח חנין בן כלי' תיבת וכו' נמחק:

טח תיבת אבל נמחק: טח שיעור בין משם אחד

בין משני שמות בין מחולל וחולד בין מעכבר ועכבר

בין שיעור מחולל: יח לרב חנין הס"ד: יח דתרויהו

שרצים שלימין אות ה' נמחק: יט וכו' היינו. תיבת וכו' נמחק: ט דם של מת

והיה מקומו: פלן שהשך בהו בש: טן אחרנא אלה

הטמאים: טן זה הס"ד ומה"י אמר ליה תלמוד

ערוך בפ"י ה' אליעזר ב"ר יוסי וממנו למדו רשב"י:

טז בליות בדרך קרינא דם השדך

שדך ושרץ דטומאתן טעם שיה' כבעדשה

וטומאתן טומאת ערב וכגון נבילה ונבילה דשיעורן

בכיות וטומאתן טומאת ערב טומאתו: אן שיעורו

דבשר מטמא בכיות ואכר בכל שהו שיעורו ולא

טומאתו כגון נבילה ומת דארי וארי בכיות וטומאתן

החלקה דנבילה טמא טומאת ערב ומת מטמא

טומאת שבעה לא טומאתו: טן נבילה ואגב ירשא נקט

ספסא אצ"י דליכא חידוש פירוש שטמא בכיות ואכר

בכ"ל שהו שיעורו ולא טומאתו כגון נבילה ומת

דארי וארי בכיות וטומאתן חלקה דנבילה טמא

טומאת ערב ומת מטמא טומאת שבעה לא טומאתו:

טן נבילה ואגב ירשא נקט ספסא אצ"י דליכא חידוש

פירוש ש"ה הקונטרס: טע ועכבר ב' פ"י הקונטרס: כ' עם

בשר אלא מצטרף כ' עם בשר ח' ב' שלם ואז חשיב

תיבתו לו נמחק: פלן במקצתו פירוש